

DOMOVINA

Upravništvo „Domovine“ v Ljubljani, Prešernova ulica 54
Bredništvo „Domovine“, Miklošičeva cesta 16, Telefon 72

Izhaja vsak petek.

Naročnina: Četrletno Din 7.50, polletno Din 15.—,
oeloletno Din 30.—

Občinske volitve v Sloveniji

V mnogih slovenskih občinah so že razpisane nove občinske volitve; kjer pa še niso, bo to sledilo v nastopnih mesecih (maj, junij, julij).

Somišljenike pozivamo, da povsod pregledajo volilne sezname in postavijo za kandidate v občinski zastop trezne in sposobne napredne može, ki bodo znali opravičiti Vaše zaupanje ter pametno voditi občinsko gospodarstvo. V vseh slovenskih

občinah mora zavladati upravna naprednost, zato vsi odločno nastopite proti klerikalni nesposobnosti, ki ni v poedinih občinah nič manjša kakor tigrovska v Beogradu!

Glede podrobnih navodil opozarjamo somišljenike, da se v vsakem primeru obračajo na oblastno tajništvo JDS v Ljubljani ali Mariboru, ki rade volje poda potrebna pojasnila in informacije.

Daleč so zašli voditelji SKS

Z nebriznostjo za koristi slovenskega kmeta je Samostojna kmetijska stranka padla v nižave čisto nepomembnega političnega činitelja. Ustvaritelji te stranke so imeli namen, da slovenskega kmeta iztrgajo iz rok klerikalizma in ga povedejo na pot, ki bi vodila v boljšo gospodarsko bodočnost in v kulturni napredek. Žal, da se danes ta naloga ne izvršuje.

Slovenskega kmeta kot stražarja narodne države ob stenah Karavank in Julijskih Alp in ob vodah Drave so po osvobodjenju iz gosposke, nemške in klerikalne Avstrije čakale velike naloge. Po svoji naravni nadarjenosti je bil poklican, da prekvasi vso Jugoslavijo v duhu novodobnih socialnih in kulturnih načel. Z vrhov lepih slovenskih gorá je mogel zreti daleč tja doli po državi in zaklicati: vsa ta velika in bogata država je moja domovina, ki naj dá dela in kruha vsem mojim sinovom.

V tem razpoloženju se je ustanovila Samostojna kmetijska stranka. Naš kmet je stranki zaupal in videl v njej apostola lepše bodočnosti. Toda stranka je bila izročena v roke nesposobnim ljudem, ki niso znali biti hvaležni zaupanju naroda in niso imeli ne volje ne zmožnosti ne požrtvovalnosti, da bi narodu dali močno politično organizacijo, da bi ljudstvu dali trdno politično izobrazbo in gospodarsko silo. Naš kmet je po grozotah vojne izpregledal in spoznal vso pogubonosnost klerikalne gospe, ki ga je tirala v krvave boje, sama pa je doma žito in živino »nakupovala« in lepo na varnem bogatela. Hotel je, da pride odrešenje, da pride nekdo, ki bi maščeval štiriletno vojno trpljenje, ki bi maščeval vse zločinske besede, ki so prihajale s prižnic in navduševale za vojno. Naš kmet je želel, da je po vojni priveden k izgraditvi one države, ki je nastala proti volji župnikov, klerikalnih županov in raznih klerikalnih veliakov.

Vso to veliko in hvaležno nalogo bi morala izvršiti SKS. Pa odpovedala je na vsej črti, tako da je bil narod razočaran in je padel nazaj v naročje klerikalizma. Mesto predavanj, političnih shodov, izobraževalnih društev, gospodarskih in kreditnih organizacij so se voditelji stranke zarili v ljubljanske kavarnice in pisarne — in ljudstvo prepustili sebi in klerikalcem. Stvoril se je kader zelenih generalov, ki je od sebe odbijal vsakogar, ki je hotel delati v korist ljudstva.

To nevarnost je pravočasno zapazila jugoslovanska demokratska stranka pod vodstvom neumorno delavnega in požrtvovalnega drja. Žerjava in je vrgla z vso živahnostjo svoje moči v boj za korist in napredek kmetijskega prebivalstva, da ga reši pred brezvestno in hinavsko klerikalno avtonomistično vabo.

Namesto da bi zeleni generali stranko v tem boju podpirali, ker so bili sami nezmožni izvesti veliko nalogo, so jo po svojem listu začeli napadati in s tem delati klerikalcem veselje. Saj so sami imeli prilike in časa dovolj, da bi združili vse poštene Slovence po deželi v močno protiklerikalno bojno vrsto! Zakaj tega niso storili in zakaj se hudujejo, če to stori in dela nekdo drugi!

To je bilo prvo zlo, ki so ga zagrešili ljubljanski zeleni generali nad slovenskim narodom. In slabemu činu sledi kazen. Vsi resno misleči pristaši Samostojne kmetijske stranke zapuščajo to stranko, ker vedo, da v njej ni rešitve, in se pridružujejo demokratski stranki, ki je in ostane edina nevarna nasprotnica klerikalizma in edina dosledna boriteljica za močno edinstveno jugoslovansko državo.

Zeleni generali ostajajo generali brez vojske, ki je prešla v demokratske vrste. Pred popolnim polomom pa hočejo zagrešiti še drugi zločin, ki naj bo krona vseh njihovih slabih del. Oni vedo, da pri pri-

hodnjih volitvah, ki se bližajo, tudi g. Pucelj ne bo več poslanec. To boli njega in njegove ljubljanske prijatelje. In v tem velikem strahu iščejo zvez in stikov z enim največjih sovražnikov naše države — z Radićem ter hočejo z njegovo pomočjo še rešiti, kar se rešiti dá. Torej slovenski ljudje, ki so nekdanj stali na stališču enotne in edinstvene jugoslovanske države, hočejo v rešitev svojega poslanskega mandata slovenski narod zastrupljati še z Radićevimi zločini. Radić je zagrešil toliko zločinov nad našo državo, da mora sedeti na Dunaju kot veleizdajalec. Radić, ki se ni sramoval sprejemati v našo nacionalno škodo italijanski denar, naj bo sedaj zaveznik Samostojne kmetijske stranke. Človeku se stiskajo prsti v pest in pljunil bi na izdajalca!

Želji in namenom ljubljanskih zelenih generalov nočejo zadostiti pristaši stranke. V seji načelstva so se krepko uprli temu zločinu in nočejo svojega poštenega imena in narodnega ponosa niti zdaleka omadeževati z Radićevim imenom. Toda zeleni generali v svoji brezvestnosti nočejo mirovati. Pošiljajo ljudi po deželi, ki naj med pristaši delajo razpoloženje za oni žalostni dan v politični zgodovini slovenskega naroda, ko si bosta g. Pucelj in g. Radić podala roke in pritisnila na lica slovenskega kmeta Judežev poljub. S tem so ljubljanski voditelji SKS izgubili zadnjo legitimacijo, da pred jugoslovansko javnostjo govore v imenu slovenskega kmeta. Radić-Pucelj-Korošec stiskajo glave pod isto skalo, ker se boje viharja ljudske nevolje.

Ta zločin nas ponovno utrjuje v prepričanju, da je blagor slovenskega kmeta, obrtnika, trgovca in javnega ter zasebnega nameščenca le v močni jugoslovanski demokratski stranki pod čisto narodno zastavo.

Ne poslušajmo volkov v ovčji koži!

Povojne težave, ki jih pa ne poznamo samo pri nas, temveč jih občutijo tudi v drugih državah — celo v takih, ki se niso udeleževale vojne — so povzročale zlasti v prvih letih po prevraju ljudsko nejevoljo in nezadovoljnost. Teh težav si ljudstvo osobito pri nas ni znalo vedno pravilno tolmačiti, zato so to nerazsodnost izrabljale stranke, ki že od nekdanj uspevajo samo na račun ljudske nepoučenosti, ter pričele ljudsko nezadovoljnost navajati na svoj mlin, češ, Srbi so krivi, ta je kriv in oni je kriv, a sami voditelji teh strank so bili seveda čisti in nedolžni angeli.

Pri nas v Sloveniji imamo dve stranki, ki uspevata že od nekdaj le zaradi svojega spretnega političnega slepomišljenja in imata za svoje pristaše med drugimi nedvomno tudi vse najzarobljenejše in najzabitejše ljudi na Slovenskem. Ti stranki sta komunistična in klerikalna, a v zadnjem času rijejo k nam tudi radičevci.

Stranke, ki živijo od hujskanja in slepljenja ljudskih množic in ki se hočejo obdržati na površju le s tem, da držijo ljudstvo kolikor mogoče še dalje v temi, so velikansko zlo in nesreča za narode. To vidimo prav dobro v naši državi, ki je bogata po naravi, a ki zaradi strank, katere ne marajo delovati za državo in narod, dolgo časa ni prišla v pravi tir, odnosno se po krivdi takih hujskaških strank le počasi bližamo lepim časom, kakor so bili pred vojno.

Neprestana klerikalna hujskarija je lani dovedla do tega, da je v Sloveniji večina volilcev vrgla kroglice za avtonomijo, pri čemer si je naš preprosti človek mislil: ko se bo avtonomija dosegla, ne bo več Srbov in ne več zla.

Avtonomija pa ni prišla kljub zmagi klerikalcev in tudi druge klerikalne obljube ob volitvah so ostale le obljube. Marsikdo se povprašuje, zakaj klerikalci niso dosegli prav ničesar. Na to je prav lahek odgovor: Ne samo zato, ker zaradi svoje nesposobnosti niso mogli priti v beograjski skupščini do veljave, temveč mnogo bolj zaradi tega, ker je večina njihovih obljub sploh neizvedljiva, to se pravi, izvedljiva le kje med zamorci. Klerikalna avtonomija je neumnost baš tako kakor Radičeva nerazumljiva mirotnorna republika. Klerikalci so izrabljali svojo avtonomijo le kot lim za bedake, v Beogradu so pa o avtonomiji jako malo govorili, ker so se zavedali, da v narodni skupščini ne kaže vezati otrobov.

Vsak pameten človek se vpraša, kakšno korist naj prinese državi in ljudstvu hujskanje plemena proti plemenu. Kakšno korist bi imeli od avtonomije, kakšno od Radičeve republike, kakšno od vseobčega sovraštva, ki ga zlasti pridiguje klerikalna stranka? Kaj bi nam koristilo, če bi se država razbila?

Vse to nam ne more koristiti, pač pa nam ta gonja ogromno škoduje že sedaj, ko se željam mračnih političnih falotov niti ne ustreza. Če bi se pa vse to, kar pridigajo klerikalci, radičevci in komunisti, uresničilo, bi bilo gorje za nas in naše potomce. Če bi se deloma ustreglo tem željam, n. pr. klerikalni avtonomiji, bi postala naša država tudi na zunaj slabotna in igrača naših sosedov, ker bi bile na znotraj posamezne pokrajine slabo povezane v celoto. Proti temu hoče pravi jugoslovanski narodnjak enotno državo in enakopravnost Slovencev, Hrvatov ter Srbov in enake pravice ter dolžnosti za vse sloje. Če bi pa ustregli radičevskim in komunističnim težnjam, bi se naša država razbila na drobne kose, ki bi ne mogli živeti samostojno. Prišli bi Lahji, Madžari in Nemci ter bi si razdelili naše ozemlje, ne da bi nas vprašali, ali hočemo avtonomijo, mirotnorno republiko ali boljševiške sovjete. Pod tujci bi morali mirno in brez godrnjanja služiti tuje vojake, izgubili bi lastne šole, ubogati bi morali tuje ljudi, ki bi nam zapovedovali v tujem, nerazumljivem jeziku. Kdor bi ne ubogal, bi šel v ječo ali moral celo z življenjem plačati svojo drznost, ker Lahji, Madžari in Nemci ne poznajo šale.

Vseh teh nevarnosti se nam seveda ni treba bati, ker je naša država dovolj krepka, da vse mračnjaške poizkuse uduši. Omeniti moramo k temu le, da bi že vsak poizkus nasilnega udejstvovanja takih nazorov rodil nerednosti v državi in mogoče celo državljansko vojno, ki bi naše biagostanje ugonobila in povzročila zopet mnogo krvi. Vsi taki poizkusi in vsi taki nazori, vsa takšna hujskanja so danes popolnoma brezplodna. To je treba povedati vsem onim zaslepljenecem, ki jih še ni čisto zapustila pamet.

Kdor bo volil klerikalce, radičevce ali komuniste, ne bo samo pljuval v lastno skledo, temveč tudi slepo streljal sam vase. Zakaj bi ljudje ne pričeli že enkrat trezno misliti in trezno presojeti položaj! Nam je potreben mir in nau je potrebno pametno delo, da se končno popolnoma izkopljemo iz povojnih težav. Premislino vsako stvar trezno in mirno in nihče ne bo nasedel satanskim sladkim

vabam ljudskih političnih sleparjev, ki brez vesti vznemirjajo in zapeljujejo ljudstvo. Vrzimo preko praga ljudi, ki prihajajo k nam s sladkimi avtonomističnimi in republikanskimi sladčicami, a v srcu so hudobni in kličejo prekletstvo na naš narod. Ne verjemimo jim, ako nas hočejo preslepiti celo z bogokletno zlorabo imena Onega, ki ni zmerjal, ki ni sovražil svojih sovražnikov in ki ni sejal sovraštva med ljudstvo, kakor ga seje večina današnjih njegovih nevrednih namestnikov.

Politični pregled

Zaradi pravoslavskih velikonočnih praznikov še vedno ni rešena

kriza, ki traja že mesec dni;

njeno rešenje se pričakuje še tekom tega tedna, ko se položaj popolnoma razčisti. Sicer je pa politični in parlamentarni položaj že dosti jasen, ker je gotovo: opozicijski blok, v katerem so tudi naši klerikalci, je za vladno nesposoben, ker je sestavljen iz strank z najrazličnejšimi programi, ki nikakor ne morejo najti skupne podlage. Kako se more najti skupna podlaga za naše klerikalce, Davidovičeve demokrate, Turke, Nemce, radičevce in bosanske bege? Razen tega je najmočnejša stranka v bloku ravno stranka znane političnega pustolovca Radiča, brez katerega se opozicijski blok sploh ne bi mogel sestaviti, a ker je

Radič preveč razvpit,

je parlamentarno nemogoč tudi ves opozicijski blok, katerega sestavni deli niso veliko boljši od Radiča samega. Radič je odšel že pred par meseci v inozemstvo, da bi tam intrigiral proti naši državi. Najprej je šel v London, kjer je mislil imeti velike uspehe, a ker so Angležji pameten narod, so Radiču namignili, naj jih zapusti, in Radič se je naselil na Dunaju. Od tam je dalje hujskal, dokler tudi avstrijska vlada ni Radiču namignila, da je najboljša, ako sam izgine preko meje, ker bi bila sicer primorana, izgnati ga iz države kot nadležnega tujca! Radič izjav-

Anton Stražar:

Mačeha s Kompoljskega gradu

(3. nadaljevanje)

Kakor se here v zgodovini, je bil pred Belim gradom v oni turški vojni zavratno umorjen celjski grof Ulrik, in sicer na dan 10 novembra 1456. Vsa zbrana križarska vojska se je nato razšla, vsa prelita kri je bila zastonj, brez sadu. Da se je tako zgodilo, je bilo prav po volji cesarju Frideriku III. pa tudi Turkom. Le za Jugoslovane je imelo to žalostne posledice. Med mnogimi častnimi pogrebci, ki so spremljali grofa Ulrika na zadnji poti, je bil tudi Kompoljski graščak vitez Juraj. Ko so dospeli v Celje s krsto, je Juraj stal v gneči med drugimi vitezi. In zazeblu ga je v dno srca, ko je pogrebni vitez trikrat zaklical? «Danes grof celjski in nikdar več!» Juraju se je to zdelo, kakor bi bilo rečeno: danes je naša ideja osvoboditvanja zakopana za dolgo, dolgo časa!

Tako je tudi bilo res.

Vsepovsod je ležal sneg, ko je vitez Juraj jezdil v spremstvu dveh hlapcev po Rimski cesti proti svojemu domačemu gradu. Enega svojih zvestih hlapcev pa

je izgubil, ostal je tam doli ob Donavi v preranem grobu... Kar bolj molče so jezдили vsi trije vojščaki. Otožnemu vitezu Juraju se je naselila v srce neka slutnja,

da ga tudi doma čaka velika žalost. Vso pot je gnal konja v precejšnjem diru in hlapca z njim; danes je bil ravno dan sv. Andreja, ko so se bližali cilju. Vitez Juraj je pač pričakoval, da mu bo ljubezniva hčerka Milica prva prihitela nasproti,

da ga pozdravi ob povratku. Toda ni je bilo. Prišla je sicer vsa družina na dvorišče in ga pozdravljala, tudi Uršula in Lenard sta mu s hlinjenim veseljem prihitela nasproti. Toda Jurajevo prvo vprašanje je bilo: «Uršula, kje je vendar moja Milica?»

Uršula hinavsko spači žalostni obraz in odgovori: «O, zlati moj, vse izveš, kar za mano pojdi v sobano.»

«Kaj, ali je umrla? Povej, Uršula! Ne premaknem se z mesta, dokler mi na kratko ne razjasniš.»

«Ni umrla, ali skoro bi rekla, da bi tako bilo bolje... Pravim ti, Juraj, pojdi za mano, pusti konja hlapcema.»

Kakor v vročičnih sanjah stopa za svojo ženo in njima je sledil Lenard, ki se je smehljal v dnu svoje zlobne duše.

Juraj je bil v boju hraber vitez, ki se ni ustrašil meča nad glavo, a bil je tudi izredno rahločuten in je edinko Milico smatral za neprecenljiv biser. Kar se mu je sedaj nalagala njegova žena Uršula, da je namreč Milica pobegnila s tujim mladim in preprostim človekom, ki mora gotovo biti kak navihan potepin, to je bilo za Juraja preveč. Komaj je potekla zanj ena žalost, nesrečna smrt celjskega grofa Ul-

lja, da sam ne zapusti Dunaja, ker od tam lahko najlaže dela svojo pogubonosno politiko in bo rajše čakal, da bo izgnan. In s takim lopovom, ki ga povsod izganjajo, ki ga nikjer ne marajo,

so v zvezi naši klerikalci!

«Reci mi, s kom se družiš, in povedal ti bom, kdo si!» Ta stari pregovor se sedaj nanaša na naše klerikalne voditelje, ki se družijo s človekom, ki je bil izgnan iz Londona in bo izgnan tudi z Dunaja, ker je zoper vsakemu poštemu človeku! Taki so klerikalni «tigri» in taki so vsi oni, ki še grede za klerikalnimi voditelji, zaradi katerih se ne morejo urediti razmere v državi. Skrajni čas je že, da se naše ljudstvo spametuje in pokaže hrbet rimskim pijavkam.

V naši sosesčini igra najžalostnejšo vlogo Rumunija, ki je popolnoma osamljena,

četudi išče prijatelje po vsem svetu. Tudi pri Turkih je iskala zaveznike, paje dobila prav dolg nos, ker Kemal-paša, ki hoče napraviti iz Turčije napredno državo po evropskem vzorcu, misli na vse prej kakor pa iti v boj za rumunske neopravičene zahteve proti Rusiji. Na nas so Rumuni zelo hudi, ker nočemo z njimi, zato so pa Rusi zelo zadovoljni, da mi tako bratsko čutimo in nočemo iti kot Slovani — proti Slovanom. Rusko časopisje zelo lepo omenja pisanje naših listov o rumunsko-ruskem sporu in pravi, da kri ni voda. V tem primeru smo Jugoslovani prvič dokazali nasproti Rusiji prijateljsko in bratsko razpoloženje in prepričani smo, da se bo to prijateljstvo vedno bolj utrjevalo na veliko korist vesoljnega Slovanstva, ki bo igralo še veliko vlogo v svetovni zgodovini.

Tudi med drugima slovanskima državama, med katerima je do sedaj vladalo veliko nesoglasje,

med Češkoslovaško in Poljsko,

ki sta neposredni sosedi in bi imeli največjo korist od skupnega dela, so se razmere močno izboljšale in že se vršijo pogajanja za sklepanje trgovinske pogodbe. Upati in pričakovati je, da se bo tudi med Poljaki in Čeho-

slovaki pozabilo na manjši nesoglasja zaradi par vasi. Obe državi sta navezani druga na drugo zaradi skupnega nemškega sovražnika, ki je danes sicer zelo oslabljen, ali nevaren bo ostal vedno.

V Londonu se nadaljujejo pogajanja med Rusijo in Anglijo

in vidno napredujejo, tako da se gotovo sklene ugoden sporazum. Rusija rabi tak sporazum ravno tako kakor Anglija. Dobro znamenje je, da se začenja ruska vlada zavedati, da osamljena ne more napredovati navzlic silnemu prirodnemu bogastvu, ki ga skriva njena zemlja, in da se je treba približati drugim narodom.

Nemčija bo imela kmalu volitve in borba bo zelo ostra, ker si nasprotujeta dve struji. Nemci že precej pričenjajo uvidevati, da nagajanje ne vodi k dobremu, da se je treba sprijazniti z razmerami. Danes že predsednik nemške države izjavlja, da je nemogoče s palico v roki nasprotovati

vojaško najbolj močni državi v Evropi,

kar je Francija. Tudi nemški trgovci in industriji so se izjavili za to, da se sprejme predlog strokovnjakov, ki so proučili možnost nemškega plačanja in ugotovili, da je ta možnost podana. Malo se bo sicer olajšalo to plačevanje, ali zlate milijarde bodo morale na vsak način romati iz Nemčije v države zmagovalke, ki nočejo same plačati vojnih stroškov, ki so jih imele radi nemške nadtosti, ki si je hotela podjarmiti ves svet. Tudi naša država ima dobiti od Nemčije precejšen del odškodnine, mnogo je pa že dobila, ker drugače se ne bi mogla že tako urediti.

Dopisi

GORENJI LOGATEC. Minuli teden je v

ožjem rodbinskem krogu praznovala mati našega župana ga. Eleonora Puppis 80letnico svojega življenja. Jubilentinja je še čvrsta in zdrava ter pridna in neumorna kot je bila poprej, ko ji še ni stala snaha enakih lastnosti ob strani. Na predvečer jubileja ji je sokolski tamburaški odsek priredil podoknico v dokaz

«Veš, sestra, jaz pa že par dni nekaj premišlujem.»

«Kar na dan z besedo, če je kaj vredna!»

«Pošlji, Uršula, k Dihurki po kaka zdravila — saj veš, pa morajo biti boljše, kakor jih je dobila njegova ljubljena hčerka... hi — hi — hi...»

«Bog vedi, Lenard, tako stvar je treba dobro premisliti. Vidim, da je danes tvoja pamet nekoliko osoljena. Pa za vsak slučaj lahko pošljemo tja kakega hlapca, saj taka stvar mora vedno biti pri roki.»

Lenard je v tem že razumel Uršulinino pritrđilo, zato je takoj stopil dolj v hlev. Hlapci so ravno sedeli okrog zgovornega Gašperja, ki je pripovedoval o turški bitki pred Belim gradom; njegov tovariš Marko, ki se je bitke tudi udeležil, pa je Gašperju pritrđeval in se še česa domislil zraven. Lenard pogleda prvega, Janka, in pravi:

«Janko, pojdi z menoj v grad, imam naročilo zate.»

«Tako, gospod Lenard!»

«Kako pa gospod Juraju?» seže tu vmes s skrbjo Gašper, ki je bil vse čase najzvestejši sprémljevalec viteza Juraja. «Ali se je gospodu že obrnilo na bolje?»

«Vaš gospodar bo kmalu dober,» odgovori kratko Lenard, «le brez skrbi!»

občega spoštovanja. Slošno priljubljeni gospe tudi od naše strani najprisrčnejše čestitke!

POLJANSKA DOLINA. V nedeljo 4. maja ob 11. uri dopoldne razvije Orjuna za Poljansko dolino svoj društveni prapor v Poljanah. Po razvitju prapora je sprevid z godbo iz Poljan v Gorenjo vas, kjer se vrši popoldne ob 3. uri veselica s plesom v Sokolskem domu. Vabljeni ste vsi, da se te lepe slavnosti udeležite. Zdravo!

PRIMSKOVO PRI KRANJU. V nedeljo 27. aprila smo imeli v šoli poučno predavanje o kmetijstvu. Predaval je kmetijski svetnik g. Rohrman. V poljudnih besedah nam je pojasnil najvažnejše panoge kmečkega gospodarstva: negovanje in krmljenje mlade živine, gojenje sadnega drevja, uporabo umetnih gnojil ter zatiranje škodljivih rastlin na travniku in njivi. Poslušalci so sledili zelo vestno in z velikim zanimanjem besedam predavatelja. Med predavanjem se je dogodil zelo zanimiv slučaj, ki nikakor ne sme ostati prikrit javnosti. Gospod predavatelj se je pripeljal na predavanje iz Kamnika. Med potjo je njegovo strokovnjaško oko opazilo zemljišče, ki je že od daleč kazalo, da ga obdeluje umen in napreden kmetovalec. Poudarjal je, da se na zemljišču samem vidi, kako je obdelano in kakšne uspehe bo imel gospodar od tega. Seveda je poizvedel na licu mesta ime tega umnega kmetovalca. Vsakdo si more predstavljati, kako zadoščenje je užival ta posestnik, ko je pri predavanju slišal na lastna ušesa hvalo svojemu delovanju od strokovnjaka, ki ga ni poznal. Našemu sosedu g. Grajzarju, ta je bil namreč naš slavljeneč, čestitamo najprisrčnejše k priznanju iz ust strokovnjaka ter ga prosimo, da nam pomaga s svojim znanjem, da si tudi mi opomoremo.

BREZNICA. V nedeljo 4. maja se vrši v stari šoli na Breznici sestanek Jugoslovanske Maticice. O njenem pomenu in namenu poročata g. Fr. Ks. Finžgar. Po govoru g. župnika igrajo Matični člani enodejansko burko «Raztresenca», ki bo izzvala obilo smeha. Po igri prosta zabava s petjem. Vstop vsakemu prost. Začetek ob treh popoldne.

RAJHENBURG. Drugo nedeljo, 11. maja, se v gostilniških prostorih pri Jeričku

Lenard in Janko odideta v grad, hlapci začnejo snažiti konje.

Pa vendar sta se motila Uršula in njen brat Lenard, ko sta mislila, da so jima ti trije hlapci, ki so pokopavali Milico, zvesto vdani in pripravljeni, če treba, tudi za vsako hudobijo. Takrat so storili, kakor jim je bilo zapovedano, toda sedaj, ko se je vrnil gospodar Juraj, so se med seboj globoko kesali svojega dejanja in bili baš odločeni, da ob lepem povedo ves čin in vse spletke svojemu gospodarju. Le nenadna bolezen viteza Juraja je to za enkrat ustavila.

Hlapec Janko je po naključju doznal o Miličini rešitvi in vedel približno, kje se sedaj nahaja. Zato je bil prav vesel, da je Lenard baš njega poslal k Dihurki po zdravila. Po poti grede je sklenil sam pri sebi: Jaz pa se hočem danes prepričati, kaka peklena zdravila bom nosil.

Stara Dihurka je hitro ustregla naročilu, dala je Janku stekleničico in mu zabičala, da mora gospodar Juraj zdravila še danes zavžiti, ker se ji dozdeva, da je gotovo že v težkem boju z življenjem. Komaj je premeteni Janko zapustil Dihurkino kočjo, je poduhal steklenico in se nato po drugi plati vrnil nazaj za kočjo. Znano mu je namreč bilo, da babnica Dihurka vedno rada govori

rika, ga je sedaj zadela še druga, groznejša. Kakor pade tudi trdni hrast, če ga omajaš do korenin, tako je omahnil pod tem udarcem tudi vitez Juraj. Legel je, napadla ga je huda vročinska bolezen. Začelo se mu je blesti in v svoji zmedenosti je tarnal za svojo hčerko.

Prav huda zima je nastopila proti koncu leta 1456. Ljudje, ki niso imeli nujnih opravkov, so se tiščali le doma; kdor pa se je odpravil na pot, se je zavil v težak kozuh. Tudi grajski ljudje na Kompoljskem gradu so se sukali bolj na domačem dvorišču. Lenard in Uršula sta ostajala v toplih sobanah, hlapci pa v hlevu pri konjih. Nekega dne sedita Lenard in Uršula v dvorani in se pogovarjata:

«Ti, Uršula, vse kaže, da boš vdovica. Z Jurajem ne bo nič — svojega godu bržčas ne bo več praznoval na zemlji.»

«Motiš se, Lenard, Zlatiči so trdni kakor žebli.»

Vitez Juraj je ležal v sosednji sobi in ni slišal ne se zavedal, kaj sta govorila njegov svak in posebno še njegova ljubezniva žena.

«Torej misliš ti, pravi Lenard, «da se bo možiček še izlival?»

«Ej, bo se, bo; se mu je že obrnilo na bolje,» vzdihne nekako nejevoljno Uršula.

vrši redni občni zbor Ciril-Methodove podružnice za Rajhenburg-Videm in okolico z običajnim dnevnim redom. Pričetek ob treh popoldne. Vabijo se vsi člani in narodnjaki, osobito iz vrst rudniškega osebja ter okoličani.

RAJHENBURG. (Sokolska poroka.) — Prošli ponedeljek se je v tukajšnji farni cerkvi poročil ugledni naš sokolski starosta br. Blaž Jeriček, trgovec in gostilničar, z gđ. Mici Miklavčičevo iz ugledne trške obitelji. Kumovali so starosta brežiškega Sokola br. dr. Zdolšek, tukajšnji postajenačelnik br. Srečko Rainer ter ženinov brat. Po prihodu iz cerkve so sokolski par sprejeli člani Sokoli v kroju in špalirju in je v imenu društva izrekel prisrčne čestitke br. Bogdan Zobenica. Za bratški pozdrav se je zahvalil br. dr. Zdolšek in nato vsakemu bratu posebej še ženin in nevesta. Zdravo, na mnoga leta!

SV. LENART NAD LAŠKIM. Strah in groza sta začela vladati v naši občini, toda tega strahu ne občutimo vsi občani, občutijo ga samo klerikalci, kajti bližajo se občinske volitve. Priprave za volitve se že vrše. Ze na velikonočni ponedeljek smo imeli priliko videti, kako je vodja klerikalne stranke, med občani imenovan «babica», pred svetim opravilom prilomastil gori proti cerkvi z velikim črnim cekrom naravnost v farovž. Ugibali smo, kaj nosi ta človek in takoj se je eden navzočnih oglašil: «Ta nese v cekarju vseh devet občinskih kandidatov župniku v pretres.» Prepričali smo se o tem, ko je cerkveni pobirač Jurče med sv. mašo pri pobiranju milih darov tudi nekaterim farovškim trotom na ušesa šepetaje naročil, da se naj po sv. maši zglasijo v farovž. Znano je še, kako se je raš župnik trudil in pehal pri zadnjih volitvah od hiše do hiše po celi občini in ljudem svetoval, kako naj volijo, da bi še obdržali na občini svoje kimavce. Toda vse njegovo prigovarjanje ni imelo popolnega uspeha. Bilo je izvoljenih sedem mož njim nasprotne stranke, ki so možato nastopili pri občinskem gospodarstvu in štiri leta starim občinskim grehom naložili pokoro. — Dne 4. maja se začne pri nas sv. misijon. V kakšen namen se bo neki vršila ta pobožnost? Da bo grešnike navajala na pravo pot? Ali je namen, da se župniku prikrajša nekoliko potov za agitacijo? Mi napredni ob-

sama s seboj. Pristavil se je ob okno. Kar je sedaj slišal, mu je zježilo lase. V bajti je Dihurka kremžila obraz in dovolj glasno mrmrala: «Hej, ti kompoljski graščak, grča pusta, še nocojšnjo noč boš rešen vseh težav, zate bo dovolj prostora v podzemeljski grobnici. Le pojdi tja obiskat svoje prednike. Ta moja pijača je dovolj močna za vsakega vola, pa bo tudi tebe potrošala za vekomaj!»

Janko, ki je to vse razumljivo slišal, je z jezo siknil med zobmi: «Satanska coprnica, tebi bi vtil ta strup v goltanec, zapomni si, da naš graščak ne bo srknil tvojih hudičevih kapljic. Tebi, človeška pošast, pa bodo že še presedale te hudobije. Mene boš še spoznala!»

S temi besedami se je Janko odpravil od okna in nato naglo domov. Na prvem studentcu pa je iz male stekleničice izlil ves strup, umil posodico in nato v njo natočil bistre studenčnice. Pri tem si je dejal: «No, od teh zdravil pa naš Juraj ne bo storil smrti. To dobro vem, da ne!»

Potem je hitro stopal proti gradu.

(Dalje prihodnjič.)

čani nismo proti nobeni svečanosti, saj smo vsi po božji volji ustvarjeni, a ne pustimo si dopasti, da bi plesali na klerikalne strune. Svetujemo Vam, ne delajte računov brez krčmarja. Poskrbeli bomo, da se zveza botrov pri občinskem gospodarstvu razpusti in klerikalcem v prihodnjem času zapoje «Requiem».

— Naprednjaki.

ŠMARJE PRI JELŠAH. Naš znani kuhar in njegova najzvestejša pristaša g. župan in g. G. so začeli pravi boj proti zavednim pristašem JDS, posameznikom pa prigovarjati, naj vstopijo v radikalno stranko. Tako so bajé pred kratkim nagovarjali zavednega demokrata g. Š., naj vstopi v radikalno stranko, češ, da živi kot obrtnik le od kmetov, pristašev radikalne stranke — smešno. Laskavemu prigovarjanju je bilo kmalu konec, ker jim je prav pošteno zabrusil «o značajnosti», o kateri ti gospodje sploh pojma nimajo. — G. «cukerfabrikantu» priporočamo, da opusti vnaprej nadlegovanje gostov v gostilnah, sicer pridemo še enkrat z vso mariborsko vojaško muziko po «cuker» Povemo mu odkritosrčno, da nam je bolj zopern nego Štefan. Veliko bolje bi bilo, da menjata položaj. — Luc.

ŠMARJE PRI JELŠAH. Tudi v naš kraj je zašel nekdanji Vaš sošolec, gospod urednik. Žal, da ta ne zasleduje pravih poti, ampak se peča le s kuhanjem radikalnih obljub. Nedavno mu je zmanjkalo soli in ob tej priliki je prepeval svojim tovarišem pilpogačarjem sledečo znano pesem:

Oj, ti mrha pijana,
župa je neslana,
jaz pa sirota
nimam soli.

Gotovo je bil ponosen na povišanje v kuharsko službo. Zi pirhe smo mu nameravali kupiti bel predpasnik, novo kuhlo in kuharske bukve — pa se nam je denarja tožilo. Priporočamo mu, da se naslednjo pesem dobro nauči in priredi kmalu v trgu veliki koncert:

Moj očka 'ma konjiča dva;
oba sta lepa šimelna.
Za en'ga ga poprosil bom,
in k Pašiču pojahal bom.
Tam na kolenih klečal bom,
za kuluk prosil milo bom.
Oladri . . .

Mi kulukarji veseli, da je kuluk odpravljen, smo si pa izmislili drugo:

Tam za kotlom kuhar jamra
in srce ga fejest boli:
prazna kuharska je kamra,
nima Francka ne soli.
Bog nas varj kuge, vojske,
pilpogačarskih ljudi,
zmečmo v jamo pilpogače,
Roku zvesti — Kulukci.

ŠMARJE PRI JELŠAH. V nedeljo dne 27. aprila je imela Čitalnica veliko prireditve, ki je obsegala petje, igro «V Ljubljano jo dajmo» in prosto zabavo. Prireditve je posejlo mnogo tržanov in okoličanov, le «ekscellence» župana ni bilo videti. Petje je bilo v splošnem dobro. Le premalo se ozirajo pevci na dirigiranje. Presenetil nas je tenor v osebi visokošolca Ferlana. Kar se pa igralcev tiče, oramo pohvaliti predvsem g. dr. Šumenjaka, ki nam je res vzorno podal bogatina Gašperja. Enake hvale je vreden tudi gospod Oblak kot humorist. Gđ. Mulejeva je bila v prvem dejanju slabša. Občudovali smo jo pa zato v 2. in 3. dejanju. Dobro jo je pogruntal tudi St. Štupica kot Mirko. Razdelitev vlog

se je v splošnem posrečila. Občinstvo je bilo nad tolikim uspehom presenečeno, kar dokazuje večkratni aplavz. Pričakujemo skorajšnje nove prireditve. Za take, veseljaželjne lji di, kakor smo mi mladi Sokoli in Orjunaši bi bilo treba več duševnega razvedrila. Zatorej na delo! Naše življenje je delaven dan!

— Bonifacius.

SV. ŠTEFAN PRI ŠMARJU. Upraviteljica pomožne pošte ga. Josipina Kotnik nas prosi za popravek in izjavlja, da ona ni nikdar nagovarjala naročnike «Domovine», da list opustijo, in istotako ni prosila nekega naročnika «Domovine», naj ta brezverski liberalni časopis opusti ter si rajši naroči «Slovenskega gospodarja». Sploh ni nikdar preganjala «Domovine». Mi to izjavo rade volje prinašamo in popravljamo, ker ne maramo namenoma delati krivice.

SV. ŠTEFAN PRI ŠMARJU. Tukajšnje klerikalne voditelje je zelo sram, ker se je iz njihovih obljub izpred lanskim volitev izkazalo, da so nekaj obljubljali, kar sami niso upali kdaj doseči. Zdaj vprašamo našega dušnega pastirja, kdo je lagal, ali Vi ali tisti, ki ste ga raz lece svoječasno imenovali za političnega sleparja itd.? Zdaj pride obračun za psovke, katere ste izustili takrat s prižnice. Kje je tista hvala Vaših fuč-poslancev? Kje je zdaj klerikalna zmaga, za katero ste tako zmagovito kričali: živio Korošec? Zdaj Vas je enkrat pošteno nasmukal. In prav Vam je! Takrat niso nič pomagale pametne besede v svarilo, veljalo je le to, kar je namestnik božji s prižnice hvalil in lagal. Zapomnite si, božji mlini počasi meljejo, pa tem bolj gotovo. Zakaj ni sedaj gg. Vrečka in kaplana Krajnea, da bi znova ljudi prefarbala? Gg. poslanci dobro vedo, kaj jih čaka od razburjenih volilcev. Zdaj dobro vemo, da je en demokratski poslanec več vreden, kot 21 klerikalnih tigrov. Še njihov kuluk je odpravljen, in to po zaslugi samostojnih demokratov pod vodstvom Pribičevića. Pri zadnjih volitvah se je od klerikalcev vedno naglašalo, da smo demokrati zdrobljeni, da demokratske stranke ni več. Hudirja, kje se je pa zdaj kar naenkrat vzela «Slov. Gospodar» v vsaki številki edinole demokrate napada, češ, da so le oni vsega gorja krivi. Ako bi bil dr. Korošec na tistem stališču kakor naš vrli minister n. r. dr. Gregor Zerjav in njegovi tovariši, bi Slovenija danes ne trpela toliko politične sramote, kakor jo pa mora po rajni avtonomiji dr. Korošca. No, g. Močnik, ne pridigujte zdaj o srečni avtonomiji in o poslancih SLS, ki v Beogradu samo lenobo pasejo. Pa se bomo še tudi mi večkrat oglašili v priljubljeni «Domovini».

GOVCE NAD SV. JEDERTJO. Ze precej let čitam klerikalnega «Domoljuba», toda moram priznati, da me je 14. številka tega lista popolnoma izpreobrnila. Čeprav sem bil doslej zaguran klerikalec, sem sedaj popolnoma izpremenjen. «Domoljub» je namreč v 14. štef. tako nesramno zmerjal demokratske poslance in ministre, nazival dr. Zerjava za Juda Iškarjota in demokrate za uskoke in še celo za roparje. In to je bilo ravno v tistem času, ko so demokratski poslanci s pomočjo svojih ministrov odpravili znameniti — kuuk! S tem so se klerikalci kar odkrito pokazali, da so za kuluk. Torej proč s klerikalci, ki bi radi imeli še vedno nas, uboge slovenske kmete, za svoje tlačane. — Bivši klerikalec.

SV. KRIŽ NAD MARIBOROM. Čuditi se res ni, da je danes toliko župnikov in kaplanov, ki na prižnici raje razlagajo politiko kakor krščanske nauke, ki jih je učil Kristus. Faj-

Beleške

+ **Plačano zmerjanje.** Ena izmed tistih mačk, ki najostudneje renčijo nad slovenski demokrati, je «Nova Pravda», glasilo tako zvanih narodnih socialstov. Vsak teden je polna zagriženih in neizmerno budalastih zaletavanj v JDS, da se človek mora vprašati: Kako to? Ali tako glasilce nima prav nobenega drugega opravila, kakor da svoje redke čitatelje zapeljuje v gonjo? To se pričinja lepo razkrivati: Stefanovičev «Radikal» je onj dan objavil zanimivo razkritje, da so narodnosocialistični voditelji lazi v juliju brez vednosti svojih članov sklenili tajno pogodbo z ljubljanskimi radikalci, da pojdejo skupaj v volitve. Za to uslugo je bila «Nova Pravda» zagotovljena denarna podpora, in narodnosocialistični prvaki so dobili nekaj korit. Stvar je torej sedaj jasna: za radikalski denar «Nova Pravda» že celo leto zmerja demokrate, ker ji gledajo na prste. Fej, plačano lopovstvo!

+ **Toliko nesramnosti, prostih laži, klevet in nekrščanskega zmerjanja,** kolikor ga je zadnje čase v vseh klerikalnih listih, menda še živ dan ni prenesel potrpežljivi papir. Kar so «Domoljub», «Straža» in «Slovenski Gospodar» zadnje čase nagrmadili v svojih predalih, to presega že vse meje. Toda v enako propalost je zašel tudi «Slovenec», ki je naravnost pobesnel. Tu se samo vpraša: ali klerikalni listi smatrajo svoje čitatelje za tako zabite in sirove, da se upajo postreči jim s takimi vnebovpijočimi prostaštvii, ali pa se je gospodov, ki te liste pišejo, radi usodnega poraza klerikalnih tigrov in radi strahu — pred ljudsko sodbo polotila obupna besnost? Oboje je slabo znamenje, zato pisarjenje klerikalnih listov najjasneje dokazuje, da se na klerikalni barki lomijo že zadnje deske.

Tedenske novosti

- * **Cenjenim dopisnikom.** Danes izostali dopisi pridejo prihodnjič na vrsto.
- * **Kraljevo potovanje v Dalmacijo.** V lepem dalmatinskem mestu Dubrovniku se vrše velike priprave za sprejem kralja Aleksandra, ki pride tjakaj meseca maja. Ob priliki kraljevega poseta v Dubrovniku bo tam svečano odkritje spomenika kralju Petru Osvoboditelju.
- * **Nova slovenska šola v Ameriki.** Slovenska naselbina v Steeltonu v Zedinjenih državah je začela graditi novo šolsko poslopje. Nova šola, ki bo moderno urejena, bo stala okroglo 50.000 dolarjev.
- * **Izseljevanje iz naše države.** Meseca februarja se je izselilo iz naše države skupno 1794 oseb, in sicer 1212 moških in 582 žensk. Na posamezne pokrajine jih odpade: na Vojvodino 986, Hrvatsko 367, Dalmacijo 264, Srbijo 85, Slovenijo 64, Črno goro 19 ter Bosno in Hercegovino 9. Odšlo je v Brazilijo 825, Kanado 322, Zedinjene države 250, Argentinijo 221, Avstralijo 121, Novo Zelandijo 34, Chile 9 in v ostale države 12.
- * **Statistika porodov v Jugoslaviji.** Strokovnjak dr. Signjar je imel nedavno v Zagrebu zanimivo predavanje o statistiki porodov v Jugoslaviji pred vojno in po njej. Po popisu iz leta 1921. je v Jugoslaviji 5,893.547 moških in 6,123.776 žensk. Moški prevladujejo samo v Bosni in Hercegovini, kjer odpade na tisoč moških 957 žensk. V ostalem so v vseh delih kraljevine ženske v premoči in pride na tisoč moških: v Črni gori 1006, v Južni Srbiji 1008, v Dalmaciji

moštri so pač prepričani: «Kar na prižnici povem, to vleče še bolj, kakor divjaški klerikalni listi in agitatorji!» Kadar se bližajo volitve, tedaj šele napnejo vse svoje žile in hvalejo svojo malho! V naši fari je fajmošter pri minulih volitvah agitiral, kolikor se je dalo. Ljudje so mu resnično precej nasedli in so dejali: «Pa poskusimo, če se res izpolnijo vse številne fajmoštrove obljube!» In so volili avtonomijo. No, zdaj je minulo leto, pa se vsem odpirajo oči, ker vidijo, da vseh 21 klerikalnih poslancev ni doseglo nič, prav nič, škodovali so nam neizmerno s svojim brezplodnim preivanjem sem in tja. A ker se zopet bližajo volitve, nas zopet lovijo v svoje mreže. Naročili so nam klerikalcem in naprednjakom lepo število «Domoljuba», ki ga prejemamo zastoj in se smejimo. Mnogo nas je narochenih na prikljubeno «Domovino» in pravimo: «Če smo res taki brezverci, kakor nas opravljate, nas s klerikalnim zastojstvom tudi ne boste spreobrnil!» Tudi čez pijance rad udriha naš g. župnik. Morda je res, da se ga ta ali oni včasih malo nasrka, toda to se lahko zgodi tudi g. župniku. Pijančevanja, kakor o njem kriči župnik, pa v naši vasi ni in bi bilo bolje, če bi pometal le pred svojim pragom. Vedeti je treba, da je pri nas vinski kraj in vino se danes težko proda. Če si ga torej kmet ali delavec po trudu privoščii, še to ni nobeno pijančevanje. Da pri nas ni miru, tega je kriv župnik sam, ki povzroča prepir s svojo agitacijo in pridigami. A potrudili se bomo, da dobimo novega dušnega pastirja, ki nas bo zopet učil krščanskih naukov. Od našega poštenega političnega prepričanja nas pa ne preobrne noben klerikalni priganjač, zato ostanemo — demokrati.

SV. LOVRENC V SLOVENSKIH GORICAH. Dne 25. aprila smo spremili k večnemu počitku Jožeta Repiča, veleposestnika v Zagorcih, ki je umrl v najlepši dobi. Zapušča petero majhnih otrok. Pokojniku blag spomin, preostalim naše sožalje.

Kmetijski pouk UNIČUJMO HROŠČE!

Letošnja pomlad je pričela z obupno slahim vremenom. Dolgotrajna moča ni pustila, da bi bili naša zemljišča pravočasno obdelala, tako da je vse delo zastalo. Več ko mesec dni je bilo zamude. Sedaj hitimo, da se popravi, kar je bilo zamujenega. Škoda, ki jo bomo zaradi tega trpeli, se bo pokazala šele na letošnjih pridelkih.

Vrhu zamujene pomladi imamo letos še hroščevo leto. Ta mrčes nam dela ogromno škodo. V ogromnih rojih obletava na večer razno drevje, se plodi in objeda listje. Še večjo škodo nam pa prizadevajo zaplojeni črvi v prvem in drugem letu po rojenju. Že letos bodo začeli nanovo izlegli črvi delati škodo z izpodjedanjem korenin. Največja škoda nam bo pa nastala drugo in tretje leto, tedaj leta 1925. in 1926., dokler se črv meseca julija 1926. ne zabubi. Vsa ta neprecenljiva škoda se godi skrivaj, tako da je noben ne vidi, in zato jo tako podcenjujemo. V resnici je ta škoda tako velika, da bi morali po kebrovih krajih na vse načine preganjati hrošča, ki se nam vsaka tri leta za kratko dobo pokaže. Vse bi moralo iti v ta boj, da se hrošča znebimo! Če hrošča ne bo, tudi črvov ne bo!

Prav sedaj nastopa hrošč v gostih rojih po našem sadnem in drugem drevju. Otrajajmo ga in uničujmo ga! Nabirajmo ga in poparimo ga s kropom, da pogine. V kolikor

ga ne moremo porabiti za perotnino, spravljajmo ga na gnoj ali na kompost. Glavno je, da ga uničujemo! Glavno je, da preprečimo njegovo škodo, ki jo dela črv z izpodjedanjem korenin! Mestoma se ta škoda tudi očitno pokaže po svojih posledicah. Vsak je že lahko opazoval, kako nam travniki porjavje vsled izpodjedanja po črvih. Izgledajo, kakor da bi bili požgani. Ruša se kar lupi, tako je uničena! In slična škoda se po teh krajih godi tudi drugim rastlinam, ki se po raznih zemljiščih v toliko bolj upirajo, v kolikor so bolj ukoreninjene in bolj močne rasti. Škoda je pa povsod velika.

Hrošče moramo pokončavati, dokler jih je kaj! Posebno samice je treba še pozneje, ko nehajo glavni roji, uničevati. Ena sama hroščeva samica zaplodi po 30 novih črvov. Iz tega se lahko učimo, kako močno se nam razmnožuje po zemlji ta požrešna golazen. Samice se mirno pasejo čez dan in jih je zaraditega tudi čez dan preganjati, posebno ob oblačnih in hladnih dnevih. Sicer je pa jutranje otresanje z drevja, ko so hrošči kakor otrpli, najbolj hvaležno.

Napnimo letos vse sile, da se tega največjega sovražnika vseh naših pridelkov ubranimo in da ga po možnosti pokončamo. Hrošču splošen pogin!

Gospodarstvo TRŽNI PREGLED.

ŽITO. V Vojvodini se je trgovala te dni pšenica po 325 do 329 Din, turščica po 230 do 245 Din, pšenična moka «0» po okrog 510 Din za 100 kg na debelo. Cene ne kažejo znatnejših sprememb.

ŽIVINA. Na zagrebškem Markovem sejmu se je trgoval kilogram žive teže: voli prvovrstni 15 do 16 Din 50 par, drugovrstni 13 Din 50 par do 14 Din, tretjevrstni 12 do 12 Din 50 par, krave prvovrstne 12 Din do 13 Din, drugovrstne 9 do 10 Din, tretjevrstne 7 do 8 Din 50 par, teleta 15 do 16 Din 50 par, mlada živina prvovrstna 14 do 15 Din, drugovrstna 12 do 14 Din, biki 12 do 14 Din.

KRMA se je tržila na zagrebškem Markovem sejmu: navadna detelja 150 Din do 175 Din, lucerna 150 Din, seno 125 do 150 Din, otava 175 Din, slama 100 Din za 100 kg.

= **Vrednost denarja.** Na zagrebški borzi se je dobilo 29. aprila (v devizah): 100 avstrijskih kron za 11¹/₂ pare, 100 madžarskih kron za 10 do 12 par, 100 italijanskih lir za 358 Din 90 par do 371 Din 90 par, 1 dolar za 79 Din 90 par do 80 Din 90 par, 100 češkošlovaških kron za 236 Din 10 par do 239 Din 10 par, 100 švicarskih frankov za 1424 Din 50 par do 1434 Din 50 par.

= **Sejem v Poljanah.** Sv. Florijana sejem, ki pade letos na nedeljo, se preloži na ponedeljek.

= **Elektrarna na Savi.** Industrijec gospod Vinko Majdič iz Kranja je pričel s pripravljalnimi deli za zgradbo elektrarne na Savi, ki bo velikega gospodarskega pomena za Kranj in vso Gorenjsko.

= **Stanje vinogradov** v naši državi letos ni prav ugodno. Zima je oškodovala zlasti slovenske vinograde. Vrhu tega je radi slabega vremena zaostalo delo. Letos se torej ne obeta posebna vinska letina.

Velik koncert priredi v soboto 3. maja v Götzovi dvorani v Mariboru ženski zbor državnega ženskega učiteljskega, ki ga v soboto dne 10. maja ponovi v filharmonični dvorani v Ljubljani.

1011, v Banatu 1048, v Bački 1051, na Hrvatskem 1052, v Severni Srbiji 1085 in v Sloveniji 1098 žensk.

* **Vojni invalidi, vdove in sirote**, ki so včlanjeni pri Učruženju vojnih invalidov, vdov in sirot kraljevine SHS, podružnica Ljubljana, in ki so svoječasnno oddali, odnosno izpolnili statistične pole ali popisnice ter izročili podružnici tudi svoje slike, dobijo sedaj nove članske knjižice. Izdajajo se med uradnimi urami v društvenih prostorih.

* **«Po vsej Sloveniji gre glas: Le „Domovina“ je za nas!** Pišejo nam: Ko so stopili samostojni demokrati v vlado, je vsak pameten človek ta čin odobral, ker razen najzabitejših tepcev ve vsakdo, da se da resnično za ljudstvo delovati največ le v vladi. In res so demokrati takoj dosegli odpravo klerikalnega kuluka. Ta uspeh grozno peče klerikalce, ki se hočejo zaradi tega znesti tudi nad naprednim časopisjem, posebno nad «Domovino», ki je zelo priljubljena, ker odkriva klerikalne jeparije. Toda vsa klerikalna gonja nič ne koristi. Ljudje vedo, da je klerikalno javkanje le mijavkanje mačke, ki si ji stopil na rep.

* **Srečen in prekrasen prvi maj** želimo vsem slovenskim fantom in dekletom slovenski fantje 6. čete 48. p. p. v Plevlju (Sandžak): Franc Mirt, Anton Zemljak, Franc Grabenšek, Miha Pavlovič, Jože Barbič, Franc Perc, Josip Kovač, Josip Rostohar, Franc Sedmak, Konrad Hedrih, Franc Sket, Franc Brglez, Anton Melliwa, Janez Veverič, Franc Štraus, Štefan Konec, Karl Paurič, Alojz Muc, Konrad Kušer, Alojz Brdnik, Franc Hajd, Jakob Klokočovnik, Franc Javornik, Karl Brodež, Alojz Lipuš, Albin Celcer, Franc Kovše.

* **Najden rimski zlatnik.** Pre prekopavanje dvorišča v hiši trgovca Joseka na Glavnem trgu v Celju ne našel neki delavec zlatnik iz rimske dobe, ki je vreden okoli 180 dinarjev.

* **Letošnja sadna letina.** Zadnji topli dnevi so povzročili, da je sadno drevje lepo ozelelo in na solčnih krajih so se razcvetele marelice, breskve, češnje in češplje. Pač sicer malo pozno, toda kljub temu je sadna letina lahko še dosti povoljna, če nam bo vreme vsaj v bodoče naklonjeno.

* **Velika škoda po toči.** V nedeljo popoldne je na več krajih države padala toča, ki je povzročila mnogo škode na polju in na vrtovih. Tudi v Ljubljani in deloma o okolici je padala.

* **Mladina petrazredne ljudske šole v Komendi** je nabrala za neodrešeno deco 519 Din za piruhe. Odlikovala se je posebno mladina petega razreda, ki je sama nabrala lepo vsoto 300 Din. Na delo za neodrešeno mladež in zrnaga je gotova!

* **Nesreča lovca.** Nenavadno smolo je imel pred par dnevi lovec Anton Katovič v Zoljanu. S svojimi prijatelji je šel na lov na zajca. Kmalu je zagledal ob nekem kamnu zajca. Nameril je puško in ustrelil. Zajec jo je v dolgih skokih brisal čez polje, lovcu pa je medtem izteklo oko, ker je namreč namesto zajca zadel kamen in drobec kamna mu je priletel nazaj v oko ter mu ga izbil.

* **Čuden prerok** se je pojavil na Krasu in trdil, da je sam Jezus Kristus. Imenuje se Anton Slejko, star 24 let. Ko so ga prijeli, se je ugotovilo, da je umoboln. Izročili so ga umobolnici v Gorici.

* **Nesreča.** Prejšnji četrtek se je ponesrečil na Hotavljah pri Gorenji vasi Blaž Potočnik iz Leskovca. Splošil se mu je konj, in Potočnik je skočil z voza tako nesrečen, da je dobil težke poškodbe na glavi, ki pa ne bodo smrtno nevarne. Njegov hlapec je zadobil pri tem

le majhno poškodbo. Potočnik je prav marljiv in varčen mož.

* **Jakob ubil Jakoba.** Jakob Nemeč, 60letni seljak v Kalniku na Hrvatskem, je prebival skupaj s svojim 36letnim nečakom Jakobom Pugariem v večnem prerekanju. Ni bilo dne, da stari Jakob ne bi bil mlajšega ozmerjal ali dražil, toda mlajši je to mirno prenašal, dokler mu nevolja ni zrasla preko glave. Ko sta nedavno šla v gozd sekati drva, je stari Jakob zopet začel z zbadanjem, tedaj se je mladi taktogotil in začel udrihati po sitnem stricu tako dolgo, da ga je spravil na oni svet.

* **Po 16 letih odkrit morilec.** Leta 1908. je bil v Saraovcih v Srbiji ubit ugleden seljak Živojin Marković. Kmet Obrad Radumović pa se je sedaj prijavil oblastim in izjavil, da je umoril Markovića seljak Jevrema Gojkovića. Državno pravdnštvo je dvignilo proti njemu obtožbo.

* **Umor za pol litra vina.** V Čakoycu se je pripetil zločin, ki je plod moralne pokvarjenosti in surovosti tankajšnje mladine. Kmetški fant Vinko Kukovec je bil že dalj časa skregan z desetletnim dečkom Jurčkom Novakom. Ker ni vedel, kako bi se maščeval nad njim, je pregovoril 15letnega Martina Horvata, naj Novaka zabode z nožem. Za to uslugo mu je obljubil 50 dinarjev in pol litra vina. Ob priliki nekega pretepa v gostilni je Horvat ranil Novaka zelo globoko v prsa. Prepeljali so ga v bolnico, kjer bo najbrž umrl. Kukovca in Horvata so zaprli.

* **Pomotoma je bil izpuščen iz zagrebških sodnih zaporov** 27letni bančni uradnik Gustav Korošec, doma iz Gradca v Avstriji. Imenovani bi moral odsedeti še večmesečno ječo, v katero je bil obsojen zaradi večjih tatvin in goljufij. Možak je seveda hitro pobegnil nazaj v blaženo Avstrijo.

* **Ubit zaradi bogate dediščine.** V Našicah v Slavoniji je bil pred svojo hišo ponoči ubit posestnik Jurij Baraković. Neznani zločinec mu je z ostrino sekire zadal več smrtnih udarcev. Baraković je nedavno podedoval veliko posestvo. Domneva se, da je bil umor naročen.

* **Dva uboja pri Sv. Trojici v Slovenskih goricah.** Začetkom tega tedna so pri Sv. Trojici blagoslavljali nove zvonove. Pri tej priliki seveda ni manjkalo pijače. Pijani fantje od Sv. Benedikta so se sprli in z noži zabodli krojaškega pomočnika Nekrepa, ki je podlegel ranam. Zvečer pa so enega fanta ustrelili.

* **Zoper slabokrvnost, slabo prebavo in ostabelost vsake vrste** priporočajo zdravniki najbolj aromatično železnato tinkturo, ki jo izdeluje lekarna «pri angelu varhu» na Vrhniki. Je izvrstnega okusa, ne kvari zob in jo uživajo odrasli in otroci z najboljšim uspehom. 1 steklenica (½ l) stane 20 Din. Razpošilja se vsaka količina, priporočljivo pa je zaradi cenejše poštnine naročiti vsaj 3 steklenice naenkrat. Zahvale na razpolago! Pišite na lekarnarja Hočevarja na Vrhniki!

Iz raznih krajev

* **V Horjulju** se je pojavil stekel pes, ki je ogrizel petletnega dečka Jožeta Lušina. Deček je bil prepeljan v Pasteurjev zavod v Veliko Gorico.

* **V Loki pri Mengšu** je enoletna Marica Perne zvrnila nase lonec vrele vode. Težko spečeno so prepeljali v ljubljansko bolnico.

* **V Št. Juriju pri Krškem** se je pri streljanju z možnarjem ponesrečil 20letni posest-

nikov sin Franc Medved. Prepeljali so ga v bolnico.

* **Na Babnem pri Celju** so potegnili iz potoka Ložnice neznanega moškega. Kdo je to, še niso ugotovili.

* **V Vurbergu pri Ptujju** so našli na veliki petek v gozdu mrtvega posestnika Leopolda Vidovića. Zadel ga je najbrž srčna kap.

* **V Prekorjah pri Vojniku** je umrl v starosti 78 let posestnik g. Franc Prekoršek, oče našega somišljenika g. Ivana Prekorška, upravitelja javne bolnice v Celju. Pokojniku blag spomin, a preostalim naše iskreno sožalje.

* **V Račah** je pred kratkim ponoči izbruhnil pri posestniku Ivanu Perku požar, ki se je radi vetra hitro razširil in vpepelil Perkova gospodarska poslopja. Zgorelo je tudi poslopje posestnika Kranjca. Reševalnih del so se udeleževala vsa okoliška gasilna društva in le tem se je zahvaliti, da ni požar objel tudi vseh sosednjih poslopj.

* **V Makolah pri Slovenski Bistrici** se je vršil na velikonočni ponedeljek v gostilni Jožefa Doberška velik pretep, tekom katerega je bilo okoli 15 oseb več ali manj ranjenih. Francetu Doberšku pa so siroveži s koli in noži dobesedno na kosce razbili lobanjo in obraz. Do sedaj je zaprtih osem osumljencev.

* **V Sevnici** se je v bližnjem gozdu te dni obesil delavec Martin Podpečan iz Dobrišnje vasi blizu Zalca. Imenovani delavec se je vedno vdajal alkoholu in je v vinjenosti večkrat grdo ravnal s svojim očetom. Državno pravdnštvo v Celju je dvignilo proti njemu obtožbo zaradi težke telesne poškodbe, a je roki pravice ušel na ta način, da si je sam končal življenje.

* **V Št. Vidu pri Grobelnem** je na velikonočni ponedeljek praznovala zakonska dvojica, posestnik Miha in Lucija Mlakar 50letnico poroke. V krogu sinov, hčera, zetov, snah in mnogoštevnega naraščaja vnukov in vnučic je bilo slavje prav veselo in prijetno. Zlatoporočencema čestitamo!

Sokolstvo

Sokolska društva Krško-Rajhenburg prede v nedeljo, 4. maja pežizlet v okolico. Odhod ob ¼3. popoldne z Vidma (zbirališče pri Colnarju), pot preko Sremiča k Sv. Mohorju in v Rajhenburg. Udeležba za člane obvezna, prijatelji dobrodošli. Zdravo!

STRASNA ŽELEZNIŠKA NESREČA V ŠVICI.

Dne 23. aprila se je dogodila na gotthardski železnici doslej najstrašnejša železniška nesreča v Švici. Pri Bellinzoni sta trčila skupaj dva brzovlaka; eden je prihajal iz Milana, drugi iz Curiha. Oba sta vozila v najhitrejšem tempu, radi česar je bil učinek katastrofe še tem bolj strašen. Kmalu po trčenju se je iz razvalin vlakov zaslialo stokanje in klicanje na pomoč. Nekateri vagoni so goreli in z njimi ranjeni potniki. Nekaj trupel je sploh zgorelo. Mrtvih je bilo 19 oseb in mnogo ranjenih. Nesrečo je zakrivil vlakovodja curiškega vlaka, ki je tudi sam prišel ob življenje.

Med ponesrečenci je bilo največ Nemcev, med temi znani nemški politik dr. Helfferich in njegova mati, ki so ju napol ožgana že mrtva potegnili iz gorečega vagona. Imen vseh ponesrečencev pa še doslej niso mogli ugotoviti, zlasti ne onih, ki so toliko ožgani, da jih tudi njihovi svoji ne morejo spoznati.

Tigri so ga polomili

(Napev «Davi je pa slanica padla».)

Tigri — mačjega plemena —
nov ustvarili so blok;
v svesti zlatega si plena
drzen so podvzeli skok.

Lepa družba: doktor Tone,
slavni Radić brez možgan.
Prvi — mož avstrijske krone,
tretji v zvezi — Musliman.

Stavili so si povelje:
«Naskočimo Beograd!
Bog je z nami, — oj, veseljel —
tu je doba sladkih nad.

Zdaj zori avtonomija
in republika cveti.» —
Bog te živi, polomija!
Divja tigrovska je kril!

Tigri so ga polomili,
zdaj imajo kup zmešnjav.
Strti zbor so zapustili
in ječijo: «Mjav, mjav, mjav.»

Zgodaj so uspehe šteli,
zval jih je časti pohlep;
za spomin so si pripeli
znak na prsi — mačji rep.

Čast, komur čast!

Za časa velikih bitk ob Piavi je bilo. Topovi so grmeli, da se je tresla zemlja. Pešec Miha Grča, ki je prišel prvič pod ognjeni krst, je pobegnil od strahu in jo mahnil naravnost v prvo vojaško bolnico, kjer se mu je posrečilo, da so ga res sprejeli kot bolnika.

Ko je bil sprejet, mu je rekla sestra, naj se vleže, tēr mu je pokazala posteljo.

Sestra je odšla in Miha Grča, ki zaradi svoje plašljivosti ni imel s svojim imenom ničesar skupnega, je gledal nekaj časa posteljo, potem pa se zdeval vanjo.

Popoldne je prišel zdravnik, da pregleda bolnike in ranjence. Mimo vseh postelj je šel in prišel končno do Mihe Grče, kjer je začuden obstal:

«No, sličite, kako pa Vi ležite!»

Miha, ki je ležal v postelji tako, da je imel noge na blazini, a glavo tam, kjer imajo drugi ljudje noge, je menil:

Čast, komur čast! Ko bi ne imel teh nog, s katerimi sem tekel, bi danes tudi glave ne imel več...»

Drugače je bilo to pri spoznavalcih tedanje poganke cerkve, kjer je bilo obredništvo in bogoslužje cilj in smoter verskega življenja. Živeti npravno življenje in vršiti dobra dela je bilo neprimerno težje nego častiti Boga z usti, kajti ono je zahtevalo žrtve in zatajevanje lastnega egoizma.

Zato je tudi krščanska cerkev, kakor hitro je postala državna vera, olajšala poganom pristop s tem, da se je zadovoljila z izpolnjevanjem bogoslužnih formalnosti in ni več zahtevala točnega izpolnjevanja npravnih načel. — Pa ne samo to, cerkev je sprejemala sedaj v svoj kult mnogo običajev, obredov, slavnosti in simbolov pogankega bogoslužja.

Namesto poganke božje trojice, ki so jo tvorili Zevs, vladar nebes, Pluton, bog podzemlja, in Pozejdon, vladar morja, je kmalu nastopila krščanska trojica Očeta, Sina in svetega Duha; Hero, mater olimpijskih bogov, je nadomestila Marija, ostale poganke bogove pa so odtehtale legije krščanskih svetnikov in svetnic in krščanska svetišča so se začela polniti z njihovimi podobami in sohami, katerim se je ljudstvo pobožno klanjalo. Bil je sicer hud odpor pri pravovernih proti vsiljevanju poganstva v krščansko bogoslužje, toda ta odpor je bil brezuspešen. Sijaj in simbolika starih poganških obredov sta bila za maso vernikov preveč privlačna!

Ze sv. Irenej, lyonski škof, ki je bil mučen leta 202., piše proti češčenju angelov in proti čarovništvu, ki se vedno bolj razširja med kristjani. — Cerkveni zbor v Laodiceji je storil sklep proti sekci angelistov, ki je nastala leta 336. v Frigiji in je častila zlasti angela Mihaela ter mu posvečala cerkve. Sv. Avguštin piše v spisu «O pravi veri»: Ne delaj si vere s češčenjem mrtvih ljudi, kajti če so pobožno živeli, ne iščejo take «časti». — S tem zavrača naravnost tedaj že razširjeni običaj, slaviti spomin umrlih ter jih pozivati k priprošnji pri Bogu.

Urša iz Straže

Opravljkam posvetil Amicus.

Urša iz Straže — majhna postava,
dvakrat je večja njena veljava:
marnje po fari v vrečo nabira,
ki jo kaplanu skrbno odpira.

Kedar ji kakšen lant ponagaja,
vsako nedolžno besedo pograja;
šteje potem si v slavo in srečo,
da ga poltači v kaplanovo vrečo.

Če se ji kako dekletke zameri,
ali kaplanu se izneveri:
ploska z rokami, piska od sreče,
ko jo kaplanu v vreči privleče.

Misli ugiba, tehta besede,
žraven lovi sumljive poglede;
vse za odpustke in za kaplana
rada napravi, nikdar zaspana.

Glavo poveša, roke povzdiga,
kadar napredne knjige sežiga;
za «Domoljaba» in «Bogoljuba»
ni ji predraga nobena izguba.

Ko se vršijo kake molitve,
takrat opuška svoje molitve,
lačna in žejna gre agitirat,
pekel zaklepat, nebesa odpirat...

Kdor je ne sluša, tega sovraži,
takih je mnogo tamkaj ob Straži —
ta je za njena nebesa izbrisan,
v kazen obsojen, v pekel zapisan.

Urša ni Urša — pa je iz Straže...
Če je ni žraven, nikoli ne laže;
vzbujta nevoljo, kjer stopi čez prag —
Bog je ne mara, vesel jo je — vrag.

Rumunski kraljevski par pri svojem obisku v Parizu

Kršćanstvo in poganstvo

Po katoliškem katekizmu je vera razmerje človeka do Boga, ki se izraža v bogoslužnih delih, t. j. da se Bogu priljubi, je katolikova dolžnost izpolnjevati določene pobožnosti, izgovarjati vsak dan določene molitvice, se udeleževati cerkvenih obredov, uporabljati določena sveta sredstva, ki ga očišćujejo greha ter ga delajo Bogu ljubega, častiti cerkveno oblast, ki je namestnica božja, in to je vse, kar Bog od njega zahteva in kar mu zagotavlja odrešenje.

V prvotnem krščanstvu opazamo, da ni le razmerje do Boga, ampak tudi razmerje človeka do človeka in dolžnosti do bližnjega vsebina krščanstva. Nasprotno: češćenje Boga, tako zvano bogoslužje, je kar najmanj poudarjeno. Ze Kristus sam kara farizeje in se jim posmehuje zaradi njihovega pobož-

njaštva in verskega fanatizma ter poudarja, da zahteva Bog od njih usmiljenost, ne pa žrtev. Kristus zametuje češćenje Boga z usti; ne vsak, ki pravi: Gospod, gospod..., pojde v nebeško kraljestvo.

Nič ni Kristusu tako tuje kot formalno in zunanje češćenje Boga. Nikoli ne moli samo v svetišću, ampak v zakotju, kjer ga nihče ne vidi; kajti Bog je duh in, kdor se mu klanja, se mu mora klanjati v duhu in v resnici; zato vzpodbujta svoje postušalce k izvrševanju dejanj telesnega usmiljenja. Isto načelo zagovarjajo tudi apostoli in ljubezen do bližnjega je vse, kar zahteva Bog od kristjana. «Kdor ljubi svojega bližnjega, je izpolnil zakon, kajti izpolnjenje zakona je ljubezen,» pravi apostel Pavel. Zato ni pri prvih kristjanih niti sledu kakega obredništva, kajti Bogu služijo z npravnim življenjem in z ljubeznijo do bližnjega.

KAJ JE KATOLIŠKO IN KAJ KLERIKALNO?

Katoliško je: Moli za svoje sovražnike!

Klerikalno je: Zmerjaj svojega političnega nasprotnika, kradi mu čast in ga pšuj, kolikor ti duša dá!

Katoliško je: Ljubi svojega bližnjega kakor samega sebe!

Klerikalno pa je: Skrbi za lastno malho!

Katoliško je: Ako te je udaril na eno stran lica, mu ponudi še drugo!

Klerikalno pa je: Vrni mu s kolom! Katoliško je: Pri spovedi povej, če si kradel, prešestoval, obrekoval, moril, preklinjal in kaj podobnega počenjal!

Klerikalno pa je: Farovski agitatorji v spovednicah smatrajo za najvišji greh, če bereš napredno časopisje!

Kdor še ne verjame, da je tako, naj čita klerikalne liste, poslušaj naj pridige in hodi k spovedi h klerikalnim farovškim agitatorjem, obenem pa naj vzame v roke katekizem in primerja.

Za smeh in kratek čas

Resničnost pregovora.

V šoli razlaga učiteljica pregovor: «Ni vse zlato, kar se sveti. — Kdo zna povedati primero?»

Mali Janko dvigne roko in se odreže: «Biks, gospodična!»

Napačno tolmačenje.

V Grapji fari je fajmošter letos oznanil: «Vsi oni, ki bi se radi poročili še pred pepelnico sredo, naj se zglasijo ta teden v župnišču!»

Kako pa se je začudil, ko je že drugi dan prišlo v farovž nad trideset deklet in vse so izjavile, da bi se rade poročile pred pepelnico. Ampak — ženina ni nobena pripeljala s seboj»

Huda groznja.

Sitna gospa Špela se je odpravljala na obisk k sorodnikom in mož jo je spremljal na kolodvor vesel, da se vsaj za par dni oddahne. Pred vstopom v vlak pa pravi Špela: «Jože, ali me ne boš nič poljubil?»

Jože: «Beži, Špela, beži no! Ko sva pa že tako stara! Se ne spodobi! Kaj pa ljudje poročajo?»

Špela nato: «Ti pravim, Jože, če me takoj ne poljubiš, se pa — ne odpeljam!»

Razložek.

Mati češe hčerko, ki se pri tem dere na vse grlo.

«Ne deri se!» jo graja mati, «tudi jaz ne tulim, kadar se češem.»

«Ej, tebi je lahko,» odgovarja hčerka, «tvoji lasje niso prirasli na glavo, te popaš, pa nove kupiš!»

Prava beseda o pravem času.

Figelj: «Dragi prijatelj, ti strašno kadiš; koliko smotk pa popušiš dnevno?»

Fogelj: «Kakih osem.»

Figelj: «Vidiš, če bi ta denar na stran deval, odkar si zažel vleči, bi si danes lahko že hišo kupil.»

Fogelj: «Pojdi, pojdi! Kje pa ti imaš bajto, ko niti ne čikaš!»

Bolečine? V obrazu? V udih? Poskusite pravi Fellerjev Elza-Fluid! Čudili se boste! Dobrodejen pri drgnjenju vsega telesa in kot

kosmetikum za kožo, zobe in negovanje usil! Veliko močnejši in boljši kakor francosko žganje! Čez 25 let priljubljen! Z zavojnico in poštnino vred: 3 dvojne in 1 specialna steklenica 24 dinarjev, 36 dvojnih ali 12 specialnih steklenic 214 dinarjev z 10%nim doplačilom. Razpošilja ga: Lekarnar Evgen V. Feller, Stubica Donja, Elza trg št. 360, Hrvatsko. (a)

Lovci, gozdarji, delavci, priporočamo Vam, da si kupite

obleke,

pelerino, suknje, hlače, dežne plašče iz gume, vsakovrstno perilo po najnižji ceni le pri konfekcijski industriji

Drago Schwab, Ljubljana

Dvorni trg št. 3 (pod Narodno kavarno).

Največja zaloga vsakovrstnega blaga za moško in dečko. Zadržajte vzorce!

Naročeno blago se razpošilja po poštnem povzetju. V lastni režiji se izdelujejo usojeni (kožni) reketi, hlače in čepice v črni, rjavi in sivi barvi.

Obleke po meri.

Ena steklenica Elza-Fluida nadomesti tri steklenice francoskega žganja!

VSEBINA TO NAREDI!

Sestava Fellerjevega Elza-Fluida iz najmočnejših esenc zdravilnih želišč, cvetja, korenin in listja z najfinjšim destilatom žganja povzročajo že čez 25 let zahvalo neštevilnih ljudi v vseh delih sveta, ker jim preganja ta fluid kakor dober prijatelj v težkih dneh bolečine. Čutite bolečine v udih? V hrbtu? Ali Vas zob boli? Imate nahod? Ste slabi, proupati, izmučeni in preveč občutljivi? Zelite dober kosmetikum za zoba, zobno meso, lice, glavo? Ali želite imeti ob vseh priložnostih zanesljivo sredstvo v hini? Poskusite pravi Fellerjev Elza-Fluid in kmalu boste rekli tudi Vi:

To je najboljšo, kar sem kdaj okušal!

Fellerjev Elza-Fluid je veliko močnejši in izdatnejši kakor francosko žganje in najboljšo sredstvo te vrste. V vseh dotičnih poslovalnicah zahtevajte samo pravi Elza-Fluid lekarnarja Fellerja. Z zavojnico in poštnino vred stane, če se denar naprej pošlje ali če se pusti fluid poslati po povzetju: 3 dvojne steklenice ali 1 specialna steklenica 24 Din; 12 dvojnih steklenic ali 4 specialne steklenice 85 Din; 24 dvojnih steklenic ali 8 specialnih steklenic 151 Din; 36 dvojnih steklenic ali 12 specialnih steklenic 214 Din.

KOT PRIMOT: Elza-oblit zoper kurja očesa po 4 dinarje in 6 dinarjev; Elza-mentolni črtniki 7 dinarjev; Elza-švedska tinktura za želodec: Elza-ragorski sok za prsa in zoper kašelj; Elza-ribje olje 20 dinarjev; Elza-voda za usta 12 dinarjev; Elza-bolonska voda 15 dinarjev; Elza-lumski miris za sobo 15 dinarjev; glicerina po 4-80 dinarjev in 15 dinarjev; Lysol, Lysolorm po 25 dinarjev; kineški čaj od 2 dinarjev navzgor; originalno Radikum francosko žganje, velika steklenica, 15 dinarjev; Elza-mlečni prašek 10 dinarjev; strup za podgane in miši 3 dinarjev. Pri primotu se zavojnica in poštnina posebej zaračunavata.

K tem cenam se priračunava sedaj 10%no doplačilo. Pisma se naj naslavljajo natančno takole: **EVGEN V. FELLER, lekarnar, STUBICA DONJA, Elza-trg št. 360, Hrvatsko.**

SLAVENSKA BANKA D., ZAGREB

PODRUŽNICA: LJUBLJANA.

Delniška glavnica Din 50,000.000.— in rezerve preko Din 12,500.000.—

Podružnice: Beograd, Bjelovar, Brod n. S., Celje, Dubrovnik, Gornja Radgona, Kranj, Maribor, Murska Sobota, Novi Sad, Osijek, Sarajevo, Sombor, Sušak, Šibenik, Vršac, Wien.

Ekspoziture: Rogaska Slatina (sezonska), Škofja Loka in Jesenice.

Agenciji: Buenos Aires, Rosario de Santa Fe.

Afilijaciji: Slovenska banka, Ljubljana; Jugoslavenska industrijska banka d. d., Split.

Izvršuje vse bančne posle najkulantneje.